

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดลและองค์การอนามัยโลก. ดัชนีวัดพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กไทย. ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาการเด็กในงานสาธารณสุขมูลฐาน: การดำเนินงานและการควบคุมกำกับ, หน้า 24-27. กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย, 15 พฤษภาคม 2533.

เกริกศักดิ์ บุญญาพงศ์. ปัญหาในการเลี้ยงดูบุตรของสตรีที่ทำงานนอกร้านในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่. รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530
คณะกรรมการเฉพาะกิจ เรื่องการเลี้ยงดูและการอบรม. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ประมวลผลงานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2526.

จรรยา สุวรรณทัต. แบบฉบับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่กำลังเปลี่ยนแปลงของครอบครัวรายได้น้อยที่อยู่ในเมือง. รายงานการวิจัยฉบับที่ 24 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524

. หน่วยที่ 6 สภาพพัฒนาการและการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทย. ในเอกสารการสอนชุดวิชา พัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดู. หน้า 42-43. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527

, ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจบปัจจนิก. พฤติกรรมศาสตร์เล่ม 1: พื้นฐานการเข้าใจทางจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยพัฒนาพาณิชย์ จำกัด, 2521.

, ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ และภัทรา สุนทรทรัพย์. อิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการเด็กหมู่บ้านพรานเหมือน ตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. รายงานการวิจัยฉบับที่ 13 สถาบันวิจัยแห่งชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2513

จิตรา วสุวานิช. หน่วยที่ 6 ครอบครัวกับพฤติกรรมเด็ก. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนา พฤติกรรมเด็ก. หน้า 12-13. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร: วิทยากรพิมพ์, 2524.

จิราภรณ์ อารยะรังษฤษฎ์. อิทธิพลของแม่ที่มีต่อพัฒนาการเด็กในด้านต่างๆ. วารสารเนเนแนว 24 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2533): 41-43.

จุมพล นิยมพานิช. ครอบครัวกับการเมืองและค่านิยมประชาธิปไตย. วารสารคหเศรษฐศาสตร์ 4 (กันยายน 2522): 20-25.

ฉลองรัฐ อินทรีย์. อิทธิพลของสิ่งต่างๆที่มีการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรพัฒนา, 2528.

- ฉวีวรรณ วรศรี. บทบาทของพี่เลี้ยงต่อการพัฒนาความสามารถด้านการช่วยเหลือตนเองของเด็กวัยก่อนเข้าเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522
- ชูจิตต์ พัทธ์พัชร์. การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมต่ำในจังหวัดกรุงเทพมหานครและชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2505
- นางลักษณ์ สิ้นสืบผล และละออ ชูติกร. หน่วยที่ 11 การสร้างเสริมให้เด็กช่วยตนเองและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก. หน้า 193-208. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร: วัตถุประสงค์การพิมพ์, 2526.
- แนนซี่ กิปส์. ชีวิตในยุคเร่งรีบ. เสรีภาพ ฉบับที่ 2 (2534): 16-21.
- นภาพรณี หะวานนท์. ผลการออกไปทำงานนอกบ้านของภรรยาที่มีต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520
- ดวงกมล เวชบรรจงรัตน์. หน่วยที่ 8 อิทธิพลของครอบครัวต่อเด็ก. ในเอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดู. หน้า 543. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527
- ดวงเดือน พันธมนานิน. ข้อความจากการวิจัยการอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวไทย. วารสารแนะแนว 17 (เมษายน-พฤษภาคม 2526): 21-28.
- _____ . วิธีการอบรมเลี้ยงดูเพื่อส่งเสริมลักษณะของเยาวชนไทย. วารสารจิตวิทยาคลินิก 8 (มีนาคม 2520): 27-29.
- _____ , อรพินทร์ ชูชม และงามตา วรินทร์านนท์. ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 32 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528
- เดือนเพ็ญ ซาดิกานนท์, สำรวัย ศรีภาคย์, ลักษณะ เทพพรธนะ และ สุลักษณ์ มีชูทรัพย์. กายวิภาคศาสตร์ และสรีระวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2518.
- ปลื้มพันธ์ สุกทอง. สัมพันธ์ภาพในครอบครัวและสุขภาพจิตของวัยรุ่นที่บิดาเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง: ศึกษาเฉพาะกรณีบุตรทหารในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531
- ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2525.
- ประณต เล็กสวาสดี. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งผู้อื่น พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517

- ประดินันท์ อูปรมย์. หน่วยที่ 9 การพัฒนาความรับผิดชอบของเด็ก. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก. หน้า 181, 203-209. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์สำนักเทคโนโลยีการศึกษา, 2524
- ปรีญา เกตุทัต. หน่วยที่ 4 การอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดู. หน้า 278. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- พจนา ภิรมย์ประเมต. การอบรมเลี้ยงดูกับพัฒนาการของเด็กวัยก่อนเรียน: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานอนุบาลเด็กกลางนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532
- พยอม อิงคตานุวัฒน์. จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราศิริราช, 2524 . และอัมพล สุอำพัน. เลี้ยงลูกอย่างไรให้มีคุณภาพและมีความสุข. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์, 2531.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2531
- มธุรส วีรกำแพง. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง การอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้พึ่งตนเองและในการยับยั้งการพึ่งตนเองของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีนในระดับอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515
- มาลา วิรุณานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แบบการรับรู้และการเลี้ยงดูลูกในการฝึกให้ลูกพึ่งตนเองกับในด้านการยับยั้งการพึ่งตนเอง เปรียบเทียบเด็กนครหลวงกับเด็กในต่างจังหวัด ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2515
- เยาวลักษณ์ หาญชिरพงศ์. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับพัฒนาการด้านนิสัยส่วนบุคคลและสังคมของเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532
- ลัดดาวัลย์ รอดมณี. การเข้าร่วมแรงงานสตรีและคุณภาพของการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523
- ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และจรรยา สุวรรณทัต. อิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการของเด็ก ตำบลนาป่าอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. รายงานการวิจัยฉบับที่ 9 สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2510
- วันतीय วาสิกะสิน. ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- วรรภา ลำเจียกเทศ. แนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ในครอบครัวในทัศนะของสตรีที่สมรสแล้ว: ศึกษาเฉพาะกรณีสตรีที่มารับบริการจากศูนย์วิจัยการวางแผนครอบครัวโรงพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523

วราภรณ์ รักวัจชัย. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร:

แสงศิลป์การพิมพ์, 2533.

_____ . การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

วัลภา บินสมประสงค์. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรของมารดา กับพฤติกรรมของเด็กวัยเด็กตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526

ศิริกุล ศศิวิรัตติชัย. พฤติกรรมพื้นฐานในการช่วยเหลือตนเองของเด็กในชนบทภาคกลาง.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520

ศรียา สวัสดิ์ ชลวิสุทธิ. การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจระดับกลางในจังหวัดพระนครและธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505

สุขศรี บุระเกษมสุข. สุขภาพเด็ก: วัยทารก-วัยก่อนเรียน ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทการพิมพ์จำกัด, 2530.

สุขสมร ประพัฒน์ทอง. อิทธิพลของการใช้ลานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อพฤติกรรมไฟสึมถูทึในเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521

เสนอ อินทรสุขศรี. เลี้ยงลูกให้มีความสุขจัดดี. วารสารแม่และเด็ก 3 (พฤษภาคม 2522) : 71.

สภากาชาดไทย. มูลนิธิสงเคราะห์เด็ก. พัฒนาคน-พัฒนาชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร, 2528

สภา มาลากุล ณ อยุธยา. การค้นคว้าเรื่องการเลี้ยงดูเด็กอายุ 1-5 ปีในวัฒนธรรมไทย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 3 (กรกฎาคม 2501) : 1-5.

สภาพรรณ เหลืองรังษี. พฤติกรรมพื้นฐานในการช่วยเหลือตนเองของเด็กในชนบทภาคกลาง.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520

สุรางค์ จันทร์เอม. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต, 2524.

_____ . และสุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพมหานคร: แพรววิทยา, 2517.

สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์. การเลี้ยงดูที่เสริมพัฒนาการและพฤติกรรมพึงประสงค์. ในรายงานการประเมินผล โครงการบริการวิชาการแก่สังคมด้านสุขภาพ, การอบรมเลี้ยงดูเด็ก.

หน้า 45-49. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2532.

สุดดี ศรีเลณวัติ. จิตวิทยากับการพยาบาลผู้ป่วยเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ฟิสิกซ์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2530.

เสาวลักษณ์ พัวพัฒนกุล. ประชาธิปไตยเริ่มที่บ้าน. รักลูก 10 (กันยายน 2535): 123-127.

อัจฉรา สุขารมณ. จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2529.

อมรา ภิณฺโญ. ความรู้ เจตคติ และบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัย 1-3 ปี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533

ภาษาอังกฤษ

Anger. 1963, อ้างถึงใน ประพนธ์ เล็กสวาสดิ์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งพื่ออื่น พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517

Autonovic, O.H. and Popovic, To Triadic Models of Child Rearing. In, The Child in His Family, pp. 177-181. New York: John Wiley & Sons, 1980.

Barron, A.P. and Earls, F. The Relation of Temperament and Social Factors to Behavior Problems in Three-Year-old Children. Journal of Psychology and Psychiatry Allied Discipline 25 (1984): 23-33, อ้างถึงใน เขียวลักษณ์ หาญวชิรพงศ์. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับ พัฒนาการด้านนิสัยส่วนบุคคลและสังคมของเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532

Baumrind, D. Socialization Practices with Dimensions of Competent in Preschool Boys and Girls. Child Development 38 (July' 1967): 291-328.

_____ . 1967, quoted in Watson, R.L. and Lindgren, H.C. Psychology of the Child. 3rd ed. New York: John Wiley and Sons, 1973.

Belsky, Lerner and Spanier. 1984, quoted in Mussen, P.H. and others. Child Development and Personality. 7th ed. New York: Harper & Row Publisher, 1990.

Block. 1971, quoted in Keasey, T. Child Development. Los Angeles: The Dorsy Press, 1985.

Bundura, A and Walters, H.R. Dependency. In, Child Development: A Study of Growth Process, pp. 332. Illinois: Peacock Publishers Inc, 1971.

Crook, T. and Raskin, A. Parent-Child Relationship and Adult Depression. Child Development 52 (1981): 950-957.

Danzinger, 1960, อ้างถึงใน ศิริกุล ศติวิรัตติชัย. พฤติกรรมพื้นฐานในการช่วยเหลือตนเองของเด็กในชนบทภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523

Dorothy Rogers. Child Psychology. 2 nd ed. California: Brooks/Cole

- Dorothy Rogers. Child Psychology. 2 nd ed. California: Broooks/Cole Publishing Company, 1969.
- Dworetzky, P.J. Introduction to Child Development. 3 rd ed. New York: West Publishing Company, 1987.
- Erikson, E.H. Childhood and Society. New York: Norton & Co, 1950.
 _____ . quoted in Mc Candless, B.R. Children Behavior and Development. 2 nd ed. New York Holt Rinehart and Winston, 1976.
- Frikson, K.W. and Dodds, B.J. The Denver Development Sereening Test. Journal of Pediatrics. 71 (1967): 181-191.
- Friedman, M.M. Family Nursing: Theory and Aseessment. 2 nd ed. New York: Appleton-Century-Crofts, 1986.
- Gesell, A.L. Infant and Child in the Culture of Today. New York: Harper & Brothers Publishers, 1942.
- Hartup. 1963, quote in Kuppuswamy, B. A textbook of Child Behavior and Development. 2 nd ed. New Delhi: Vikas Publishing House PVT LTD, 1980.
- Heathers. 1953, quote in Bundura, A. and Walters. H.R. Dependency. In, Child Development : A Study of Growth Process, pp. 334. Illinois: Peacock Pupblish Inc, 1971.
- Hurlock, B.E. Child Development 4th ed. New York: Mc Graw-Hill book Co., 1972.
 _____ . Child Development. 5 th ed. New York: Mc Graw-Hill Book CO., 1972.
 _____ . Child development. 6 th ed. New York: Mc Graw-Hill Inc, 1984.
 _____ . Child Growth and development. 5 th ed. New York: Mc Graw-Hill Inc, 1978.
- Joseph, H. Steven, J.R. Child Development Knowledge and Parent-skills. Family Relation 33 (April, 1984) : 237-244.
- Kagan, Kearsey and Zelazo. quoted in Hetherington, E.M. and Parke R.D. Child Psychology. 3 rd ed. New York: Mc Graw-Hill Book Company, 1986.
- Kuppuswamy, B. A Textbook of Child Behavior and development: 2 nd ed. New Delhi: Vikas Publishing House PVT LTD, 1980.

- Maretzki, T.W. and Maretzki, H. Taira: An Okinawan Village. In, Six Culture Studies of Child Rearing, pp. 476-490. New York John Wiley & Son, 1963.
- Mc Candless, B.R. Children and Adolesent. New York: Holt Rinehart and Winston, 1963.
- Munsinger. 1975, อ้างถึงใน เขาวลัักษณ์ หาญวชิรพงศ์. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับพัฒนาการด้านนิสัยส่วนบุคคลและสังคมของเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532
- Mussen, P.H. The Psychological development of the child. 2 nd ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1973.
- _____, Conger, J.J. and Kagan, J. Child development and Personality. Tokyo: John Weatherhill, 1969.
- Nydegger, W.F. and Nydegger, C. Tarong: An Ilocos Barrio in the Philippines. In, Six Cultures Studies of Child Rearing. pp. 854-834. New York: John Wiley & Sons, 1963.
- Osofsky. 1971, quoted in Dorothy Rogers. Child psychology. 2 nd ed. California: Brooks/Cole Publishing Company, 1969.
- Pisher, J.L. and Fischer, A. The New Englanders of Orchard Town, USA. In, Six Cultures Studies of child Rearing. pp. 948-971. New York: John Wiley & Sons, 1963.
- Roe and Siegelman. 1963, อ้างถึงใน รัตนา ฉากฉลัก. การเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยแบบปล่อยปละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529
- Sears, R. Robert, Maccody, E. Eleanor and Lewin, H. Pattern of Child Rearing. New York: Row Peterson Co., 1957.
- Schaefer. 1959, quoted in Dworetzky, P.J. Introduction to Child Development. 3 rd ed. New York: West Publishing Company, 1987.
- Stanley. 1959, อ้างถึงใน สุภาพรรณ เหลืองรังษี. พฤติกรรมพื้นฐานในการช่วยเหลือตนเองของเด็กในชนบทภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520
- Watson, R.L. Psychology of the child. New York: John Wiley & Sons Inc., 1959.

_____ . and Lindgren, H.C. Psychology of the child. 3 rd ed.
New York: John Wiley and Sons, 1973.

Whiting, B. Six Culture Studies of Child Rearing. New York: John Wiley &
Sons, 1963.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ก ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่กลุ่มมารดาใช้ดูแลบุตรในวันเสาร์ กับพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองของเด็ก

คะแนนการช่วยเหลือตนเองของเด็ก	เวลาที่ใช้ดูแลบุตร (ช.ม./วัน)			รวม (%)	χ^2	df	P-Value
	0-3 ช.ม. (%)	4-6 ช.ม. (%)	7 ช.ม.ขึ้นไป (%)				
- ด้านการรับประทานอาหาร							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	1(1.3)	2(2.6)	27(35.1)	30(39.0)	1.26816	2	.5304
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	1(1.3)	7(9.1)	39(50.6)	47(61.0)			
รวม	2(2.6)	9(11.7)	66(85.7)	77(100.0)			
- ด้านการทำความสะอาดร่างกายและแต่งตัว							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	2(2.6)	4(5.2)	37(48.1)	43(55.8)	2.05696	2	.3575
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	0(0.0)	5(6.5)	29(37.7)	34(44.2)			
รวม	2(2.6)	9(11.7)	66(85.7)	77(100.0)			
- ด้านการขับถ่าย							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	2(2.6)	6(7.8)	46(59.7)	54(70.1)	.90929	2	.6347
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	0(0.0)	3(3.9)	20(26.0)	23(29.9)			
รวม	2(2.6)	9(11.7)	66(85.7)	77(100.0)			
- การช่วยเหลือตนเองโดยรวม							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	2(2.6)	3(3.9)	30(39.0)	35(45.5)	2.93333	2	.2307
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	0(0.0)	6(7.8)	36(46.8)	42(54.5)			
รวม	2(2.6)	9(11.7)	66(85.7)	77(100.0)			

ศูนย์วิจัยสุขภาพมารดา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่กลุ่มมารดาใช้ดูแลบุตรในวันอาทิตย์ กับพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองของเด็ก

คะแนนการช่วยเหลือตนเองของเด็ก	เวลาที่ใช้ดูแลบุตร (ช.ม./วัน)				x ²	df	P-Value
	0-3 ช.ม. (%)	4-6 ช.ม. (%)	7 ช.ม.ขึ้นไป (%)	รวม (%)			
- ด้านการรับประทานอาหาร							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	1(1.3)	1(1.3)	28(36.4)	30(39.0)	4.72761	2	.0941
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	0(0.0)	8(10.4)	39(50.6)	47(61.0)			
รวม	1(1.3)	9(11.7)	67(87.0)	77(100.0)			
- ด้านการทำความสะอาดร่างกายและแต่งตัว							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	1(1.3)	3(3.9)	39(50.6)	43(55.8)	2.79217	2	.2476
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	0(0.0)	6(7.8)	28(36.4)	34(44.2)			
รวม	1(1.3)	9(11.7)	67(87.0)	77(100.0)			
- ด้านการขับถ่าย							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	1(1.3)	7(9.1)	46(59.7)	54(70.1)	.74663	2	.6884
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	0(0.0)	2(2.6)	21(27.3)	23(29.9)			
รวม	1(1.3)	9(11.7)	67(87.0)	77(100.0)			
- การช่วยเหลือตนเองโดยรวม							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	1(1.3)	3(3.9)	31(40.3)	35(45.5)	1.75124	2	.4166
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	0(0.0)	6(7.8)	36(46.8)	42(54.5)			
รวม	1(1.3)	9(11.7)	67(87.0)	77(100.0)			

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ค ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่กลุ่มบิดาใช้ดูแลบุตรในวันเสาร์กับพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองของเด็ก

คะแนนการช่วยเหลือตนเองของเด็ก	เวลาที่ใช้ดูแลบุตร (ช.ม./วัน)				x ²	df	P-Value
	0-3 ช.ม. (%)	4-6 ช.ม. (%)	7 ช.ม.ขึ้นไป (%)	รวม (%)			
- ด้านการรับประทานอาหาร							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	5 (6.5)	6 (7.8)	19 (24.7)	30 (39.0)	2.34186	2	.3101
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	15 (19.5)	9 (11.7)	23 (29.9)	47 (61.0)			
รวม	20 (26.0)	15 (19.5)	42 (54.5)	77 (100.0)			
- ด้านการทำความสะอาดร่างกายและแต่งตัว							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	11 (14.3)	7 (9.1)	25 (32.5)	43 (55.8)	.74876	2	.6877
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	9 (11.7)	8 (10.4)	17 (22.1)	34 (44.2)			
รวม	20 (26.0)	15 (19.5)	42 (54.5)	77 (100.0)			
- ด้านการขับถ่าย							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	13 (16.9)	13 (16.9)	28 (36.4)	54 (70.1)	2.44991	2	.2938
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	7 (9.1)	2 (2.6)	14 (18.2)	23 (29.9)			
รวม	20 (26.0)	15 (19.5)	42 (54.5)	77 (100.0)			
- การช่วยเหลือตนเองโดยรวม							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	8 (10.4)	7 (9.1)	20 (26.0)	35 (45.5)	.32825	2	.8486
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	12 (15.6)	8 (10.4)	22 (28.6)	42 (54.5)			
รวม	20 (26.0)	15 (19.5)	42 (54.5)	77 (100.0)			

ตาราง ง ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่กลุ่มบิดาใช้ดูแลบุตรในวันอาทิตย์ กับพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองของเด็ก

คะแนนการช่วยเหลือตนเองของเด็ก	เวลาที่ดูแลบุตร (ช.ม./วัน)				x ²	df	P-Value
	0-3 ช.ม. (%)	4-6 ช.ม. (%)	7 ช.ม.ขึ้นไป (%)	รวม (%)			
- ด้านการรับประทานอาหาร							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	2 (2.6)	8 (10.4)	20 (26.0)	30 (39.0)	2.00322	2	.3673
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	8 (10.4)	9 (11.7)	30 (37.0)	47 (61.0)			
รวม	10 (13.0)	17 (22.1)	50 (64.9)	77 (100.0)			
- ด้านการทำความสะอาดร่างกายและแต่งตัว							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	6 (7.8)	7 (9.1)	30 (39.0)	43 (55.8)	1.90347	2	.3861
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	4 (5.2)	10 (13.0)	20 (26.0)	34 (44.2)			
รวม	10 (13.0)	17 (22.1)	50 (64.9)	77 (100.0)			
- ด้านการขับถ่าย							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	7 (9.1)	13 (16.9)	34 (44.2)	54 (70.1)	.43464	2	.8047
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	3 (3.9)	4 (5.2)	16 (20.8)	23 (29.9)			
รวม	10 (13.0)	17 (22.1)	50 (64.9)	77 (100.0)			
- การช่วยตนเองโดยรวม							
สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย	4 (5.2)	7 (9.1)	24 (31.2)	35 (45.5)	.37616	2	.8285
ต่ำกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์เฉลี่ย	6 (7.8)	10 (13.0)	26 (33.8)	42 (54.5)			
รวม	10 (13.0)	17 (22.1)	50 (64.9)	77 (100.0)			

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง จ ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของบิดา มารดา กับพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองด้านการรับประทานอาหารของเด็ก

สัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดา	คะแนนการช่วยเหลือตนเองด้านการรับประทานอาหาร			χ^2	df	P-Value
	สูงกว่า เกณฑ์เฉลี่ย (%)	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ เกณฑ์เฉลี่ย (%)	รวม (%)			
- Cohesion						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	27(35.1)	42(54.5)	69(89.6)	.00000	1	1.0000
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	3(3.9)	5(6.5)	8(10.4)			
รวม	30(39.0)	47(61.0)	77(100.0)			
- Expressiveness						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	21(27.3)	36(46.8)	57(74.0)	.14229	1	.7060
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	9(11.7)	11(14.3)	20(26.0)			
รวม	30(39.0)	47(61.0)	77(100.0)			
- Conflict						
สัมพันธภาพดี (< 4.5 คะแนน)	26(33.8)	42(54.5)	68(88.3)	.00000	1	1.0000
สัมพันธภาพไม่ดี (> 4.5 คะแนน)	4(5.2)	5(6.5)	9(11.7)			
รวม	30(39.0)	47(61.0)	77(100.0)			
- Organization						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	9(11.7)	17(22.1)	26(33.8)	.09687	1	.7556
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	21(27.3)	30(39.0)	51(66.2)			
รวม	30(39.0)	47(61.0)	77(100.0)			
- Control						
สัมพันธภาพดี (< 4.5 คะแนน)	26(33.8)	40(51.9)	66(85.7)	.00000	1	1.0000
สัมพันธภาพไม่ดี (> 4.5 คะแนน)	4(5.2)	7(9.1)	11(14.3)			
รวม	30(39.0)	47(61.0)	77(100.0)			

ตาราง จ ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของบิดา มารดา กับพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองด้านการทำความสะอาดร่างกายและการแต่งตัว

สัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดา	คะแนนการช่วยเหลือตนเองด้าน			χ^2	df	P-Value
	การทำความสะอาดร่างกายและแต่งตัวของเด็ก					
	สูงกว่า เกณฑ์เฉลี่ย (%)	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ เกณฑ์เฉลี่ย (%)	รวม (%)			
- Cohesion						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	40(51.9)	29(37.7)	69(89.6)	.52956	1	.4668
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	3(3.9)	5(6.5)	8(10.4)			
รวม	43(55.8)	34(44.2)	77(100.0)			
- Expressiveness						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	33(42.9)	24(31.2)	57(74.0)	.12253	1	.7263
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	10(13.0)	10(13.0)	20(26.0)			
รวม	43(55.8)	34(44.2)	77(100.0)			
- Conflict						
สัมพันธภาพดี (< 4.5 คะแนน)	40(51.9)	28(36.4)	68(88.3)	1.18814	2	.2757
สัมพันธภาพไม่ดี (> 4.5 คะแนน)	3(3.9)	6(7.8)	9(11.7)			
รวม	43(55.8)	34(44.2)	77(100.0)			
- Organization						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	12(15.6)	14(18.2)	26(33.8)	.96042	1	.3271
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	31(40.3)	20(26.0)	51(66.2)			
รวม	43(55.8)	34(44.2)	77(100.0)			
- Control						
สัมพันธภาพดี (< 4.5 คะแนน)	36(46.8)	30(39.0)	66(85.7)	.05486	1	.8148
สัมพันธภาพไม่ดี (> 4.5 คะแนน)	7(9.1)	4(5.2)	11(14.3)			
รวม	43(55.8)	34(44.2)	77(100.0)			

ตาราง ๗ ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของบิดา มารดา กับพฤติกรรมความช่วยเหลือตนเองด้านการขับถ่ายของเด็ก

สัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดา	คะแนนการช่วยเหลือตนเองด้านการขับถ่าย			χ^2	df	P-Value
	สูงกว่า เกณฑ์เฉลี่ย (%)	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ เกณฑ์เฉลี่ย (%)	รวม (%)			
- Cohesion						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	48(62.3)	21(27.3)	69(89.6)	.00000	1	1.0000
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	6(7.8)	2(2.6)	8(10.4)			
รวม	54(70.1)	23(29.9)	77(100.0)			
- Expressiveness						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	40(51.9)	17(22.1)	57(74.0)	.00000	1	1.0000
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	14(18.2)	6(7.8)	20(26.0)			
รวม	54(70.1)	23(29.9)	77(100.0)			
- Conflict						
สัมพันธภาพดี (< 4.5 คะแนน)	49(63.6)	19(24.7)	68(88.3)	.39571	1	.5293
สัมพันธภาพไม่ดี (> 4.5 คะแนน)	5(6.5)	4(5.2)	9(11.7)			
รวม	54(70.1)	23(29.9)	77(100.0)			
- Organization						
สัมพันธภาพดี (> 4.5 คะแนน)	17(22.1)	9(11.7)	26(33.8)	.1425	1	.6993
สัมพันธภาพไม่ดี (< 4.5 คะแนน)	37(48.1)	14(18.2)	51(66.2)			
รวม	54(70.1)	23(29.9)	77(100.0)			
- Control						
สัมพันธภาพดี (< 4.5 คะแนน)	46(59.7)	20(26.0)	66(85.7)	.00000	1	1.0000
สัมพันธภาพไม่ดี (> 4.5 คะแนน)	8(10.4)	3(3.9)	11(14.3)			
รวม	54(70.1)	23(29.9)	77(100.0)			

ตาราง ๗ ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของมารดา

ระดับการศึกษา	วิธีการอบรมเลี้ยงดู				x ²	df	P-Value
	แบบประชาธิปไตย (%)	แบบปกป้อง (%)	แบบจัดประเภทไม่ได้ (%)	รวม (%)			
ประถมศึกษา	2 (2.6)	1 (1.3)	5 (6.5)	8 (10.4)	9.66652	4	.0464*
มัธยมศึกษา	12 (15.6)	1 (1.3)	5 (6.5)	18 (23.4)			
อุดมศึกษา	36 (46.8)	0 (0.0)	15 (19.5)	51 (66.2)			
รวม	50 (64.9)	2 (2.6)	25 (32.5)	77 (100.0)			

ตาราง ๘ แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่เป็นผู้ดูแลในด้านการขับถ่ายของเด็ก ตามการรายงานของมารดาที่ทำงานนอกบ้าน

ผู้ดูแลด้านการขับถ่าย	จำนวน	ร้อยละ
มารดา	61	84.7
บิดา	2	2.8
บิดาและมารดา	2	2.8
บิดา มารดาและญาติคนอื่น ๆ	7	9.7
รวม	72	100.0

ตาราง ฎ ความสัมพันธ์ระหว่าง เวลาที่ใช้ดูแลลูกในวันจันทร์-ศุกร์ กับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของมารดาที่ทำงานนอกบ้าน

เวลาที่ใช้ดูแลลูกใน 1 วัน	วิธีการอบรมเลี้ยงดู				χ^2	df	P-Value
	แบบประชาธิปไตย (%)	แบบปกป้อง (%)	แบบจัดประเภทไม่ได้ (%)	รวม (%)			
0 - 3 ช.ม.	6 (8.3)	0(0.0)	7 (9.7)	13(18.1)	6.90113	4	.1412
4 - 6 ช.ม.	20(27.8)	1(1.4)	11(15.3)	32(44.4)			
7 ช.ม. ขึ้นไป	22(30.6)	1(1.4)	4 (5.6)	27(37.5)			
รวม	48(66.7)	2(2.8)	22(30.6)	72(100.0)			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของอายุเฉลี่ยของเด็กที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	ss	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	1.974	.3991	2.6106
ภายในกลุ่ม	73	11.1611	.1529	
รวม	76	12.3585		

จากตาราง แสดงว่า อายุเฉลี่ยของเด็กที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ บุตรคนเดียว บุตรคนแรก บุตรคนกลางหรือบุตรคนสุดท้าย มีอายุเฉลี่ยใกล้เคียงกัน

ตาราง ๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวเดียวเกี่ยวกับการมีพี่เลี้ยง

รายได้ของครอบครัว	มีพี่เลี้ยง (%)	ไม่มีพี่เลี้ยง (%)	รวม (%)	χ^2	df	P-value
0-9,999	2(4.4)	13.(28.9)	15(33.3)	6.62411	2	.0364*
10,000-19,999	4(8.9)	10(22.2)	14(31.1)			
20,000 บาทขึ้นไป	9(20.0)	7(15.6)	16(35.6)			
รวม	15(33.3)	30(66.7)	45(100.0)			

จากตาราง ๗ แสดงว่า ครอบครัวเดียวที่มีรายได้แตกต่างกันมีพี่เลี้ยงหรือไม่มีพี่เลี้ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเห็นว่า ครอบครัวเดียวที่มีรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป มีพี่เลี้ยงช่วยดูแลบุตรมากกว่า ครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 0-9,999 บาท และ 10,000-19,999 บาท ต่อเดือน

ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติในการทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. การทดสอบ ไคแอสแควร์ (χ^2 test) มีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531)

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ O เป็นความถี่ที่ได้จากการศึกษา (Observed frequency)

E เป็นความถี่ที่คาดหวังทางทฤษฎี (Expected frequency)

โดย

$$E = \frac{R_i C_j}{N}$$

เมื่อ C = ผลรวมของความถี่ในแต่ละสดมภ์

R = ผลรวมของความถี่ในแต่ละแถว

และอ่านค่าจากตาราง อ่านที่ $df = (r-1)(k-1)$

เมื่อ r = จำนวนการแปรผันตามตัวแปรตามแถว (Row)

k = จำนวนการแปรผันตามตัวแปรตามสดมภ์ (Column)

2. สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

Source of variation	df	Sum of square (SS)	Mean square (MS)	F
Between groups	k-1	$SS_B = \sum_{j=1}^k \left(\frac{T_j^2}{n_j} \right) - \frac{T^2}{N}$	$MS_B = \frac{SS_B}{k-1}$	$F = \frac{MS_B}{MS_W}$
Within groups	N-k	$SS_W = SS_T - SS_B$	$MS_W = \frac{SS_W}{N-k}$	
Total	N-1	$SS_T = \sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^{n_j} X_{ij}^2 - \frac{T^2}{N}$		

เมื่อ

$$\sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^{n_j} X_{ij}^2$$

T_j = ผลรวมของคะแนน n ค่าในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
 = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองทุกๆ ค่าในทุกกลุ่มตัวอย่าง
 n_j = จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
 k = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนคะแนนทั้งหมด
 T = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 T^2 = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

3. สูตรคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment correlation coefficient) หรือ Simple correlation

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ

r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X
$\sum Y$	แทน	ผลรวมคะแนนชุด Y
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y
N	แทน	จำนวนคนหรือสิ่งที่ศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. นายแพทย์ ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ จิตแพทย์ 6 ประจำศูนย์สุขภาพจิต
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูลสุข สิริยาภรณ์ อาจารย์ประจำแผนกการพยาบาลอนามัยชุมชน
ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. อาจารย์ วรณัฐ มีทรัพย์ นักจิตวิทยา 6 ประจำศูนย์สุขภาพจิต
4. อาจารย์ เตือนใจ อินทุโสมา นักสังคมสงเคราะห์ 6 ประจำภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ สุพิศ ศาสตร์สิงห์ อาจารย์ ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามหมวดที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนตัวของเด็กและครอบครัว จำนวน 21 ข้อ

คำแนะนำในการตอบ

ข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อมูลส่วนตัวของบุตรคนนี้ และของตัวท่านเอง

กรุณาเติมเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่าง และเขียนข้อความที่สมบูรณ์ลงในช่องว่างที่
เว้นไว้ด้วย

1. ชื่อเด็ก ..... นามสกุล .....
2. อายุของเด็ก ..... ปี ..... เดือน (วัน เดือน ปีเกิด) .....
3. เพศของเด็ก
 ชาย
 หญิง
4. จำนวนพี่น้องร่วมบิดา มารดาเดียวกันกับเด็กรวมทั้งตัวเด็กด้วย จำนวน ..... คน
5. เด็กเป็นบุตรคนที่ .....
6. ความเกี่ยวข้องของท่านกับเด็ก
 บิดา
 มารดา
7. ลักษณะครอบครัวของท่าน
 ครอบครัวเดี่ยว
 มีเฉพาะบิดา มารดาและบุตร
 มีบิดา มารดา บุตรและพี่เลี้ยง
 ครอบครัวขยาย (มีสมาชิกอื่นๆ นอกเหนือจากบิดา มารดาและบุตร อาศัยอยู่ด้วย)
 ปู่ ย่า หรือพี่น้องฝ่ายสามี
 ตา ยาย หรือพี่น้องฝ่ายภรรยา
 อื่นๆ ระบุ .....
8. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน
 ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษา หรือ อาชีวศึกษา
 อุดมศึกษา
 อื่นๆ ระบุ .....
9. รายได้ของท่าน (คนเดียว) ..... บาท/เดือน
10. สถานภาพการทำงานของท่าน
 ทำงานในบ้าน ระบุ เช่น แม่บ้าน ต้าขายในบ้าน หรือเสริมส่วย ฯลฯ .....

- ทำงานนอกบ้าน ระบุ เช่น ค้าขายนอกบ้าน รับจ้าง หรือรับราชการ ฯลฯ .....
11. ช่วงเวลาที่ปฏิบัติงาน
- เฉพาะกลางวัน
- เฉพาะกลางคืน
- ไม่แน่นอน ระบุ .....
12. ข้อนี้ตอบเฉพาะคนที่ทำงานในบ้าน
- ท่านมีเวลานอกเหนือจากการทำงานประจำวัน (ไม่รวมเวลานอน) ที่ได้ดูแลลูกใน วันจันทร์-ศุกร์ เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อวัน
- น้อยกว่า 1 ชั่วโมง 7-9 ชั่วโมง
- 1-3 ชั่วโมง 10-12 ชั่วโมง
- 4-6 ชั่วโมง มากกว่า 12 ชั่วโมง
13. ข้อนี้ตอบเฉพาะคนที่ทำงานนอกบ้าน
- ท่านมีเวลานอกเหนือจากการทำงานประจำวัน (ไม่รวมเวลาอน) ที่ได้ดูแลลูกใน วันจันทร์-ศุกร์ เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อวัน
- น้อยกว่า 1 ชั่วโมง 7-9 ชั่วโมง
- 1-3 ชั่วโมง 10-12 ชั่วโมง
- 4-6 ชั่วโมง มากกว่า 12 ชั่วโมง
14. ท่านมีเวลานอกเหนือจากการทำงานประจำวันที่ได้ดูแลลูกในวันเสาร์ (ไม่รวมเวลาอน) เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อวัน
- น้อยกว่า 1 ชั่วโมง 7-9 ชั่วโมง
- 1-3 ชั่วโมง 10-12 ชั่วโมง
- 4-6 ชั่วโมง มากกว่า 12 ชั่วโมง
15. ท่านมีเวลานอกเหนือจากการทำงานประจำวันที่ได้ดูแลลูกในวันอาทิตย์ (ไม่รวมเวลาอน) เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อวัน
- น้อยกว่า 1 ชั่วโมง 7-9 ชั่วโมง
- 1-3 ชั่วโมง 10-12 ชั่วโมง
- 4-6 ชั่วโมง มากกว่า 12 ชั่วโมง
16. ปกติใคร เป็นผู้ดูแล เรื่องการรับประทานอาหารของลูกมากที่สุด
- มารดา
- บิดา
- พี่เลี้ยง
- อื่นๆ ระบุ .....

17. ส่วนใหญ่ผู้ที่ตัดสินใจว่าควรจะมีเด็กในเรื่องการรับประทานอาหารอย่างไร คือ .....
- มารดา
- บิดา
- พี่เลี้ยง
- อื่นๆ ระบุ .....
18. ปกติใคร เป็นผู้ดูแล เรื่องการทำความสะอาดร่างกายและการแต่งตัวของลูกมากที่สุด
- มารดา
- บิดา
- พี่เลี้ยง
- อื่นๆ ระบุ .....
19. ส่วนใหญ่ผู้ที่ตัดสินใจว่าควรจะมีเด็กในเรื่องการทำความสะอาดร่างกายและการแต่งตัวอย่างไร คือ
- มารดา
- บิดา
- พี่เลี้ยง
- อื่นๆ ระบุ .....
20. ปกติใคร เป็นผู้ดูแล เรื่องการขับถ่ายของลูกมากที่สุด
- มารดา
- บิดา
- พี่เลี้ยง
- อื่นๆ ระบุ .....
21. ส่วนใหญ่ผู้ที่ตัดสินใจว่าควรจะมีเด็กในเรื่องการขับถ่ายอย่างไร คือ
- มารดา
- บิดา
- พี่เลี้ยง
- อื่นๆ ระบุ .....

แบบสอบถามหมวดที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างบิดาและมารดา จำนวน 45 ข้อ

คำแนะนำในการตอบ ตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยทำเครื่องหมาย (/) หน้าคำตอบที่ท่านปฏิบัติตาม
ความเป็นจริงมากที่สุดในชีวิตประจำวัน

หมายเหตุ คำว่า "คนในครอบครัว" ในข้อคำถาม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่าง
ตัวท่านและสามี หรือภรรยา เท่านั้น

1. คนในครอบครัวของท่านมักจะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ใช่ ไม่ใช่
2. คนในครอบครัวของท่านต่างเก็บความรู้สึกของตนไว้เสมอ ใช่ ไม่ใช่

3. คนในครอบครัวของท่านทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อย ใช่ ไม่ใช่
4. การทำกิจกรรมใดๆ ร่วมกันของบุคคลในครอบครัวของท่าน (เช่น การไปเที่ยว หรือไปชมภาพยนตร์ด้วยกัน) เป็นสิ่งที่ได้รับการวางแผนตกลงกันก่อนเป็นอย่างดี ใช่ ไม่ใช่
5. คนในครอบครัวของท่านไม่ค่อยใช้คำสิ่งต่อกัน ใช่ ไม่ใช่
6. คนในครอบครัวของท่านมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในบ้าน ใช่ ไม่ใช่
7. คนในครอบครัวของท่านทุกคน สามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่อง ใช่ ไม่ใช่
8. คนในครอบครัวของท่านมักไม่แสดงความโกรธออกมาให้เห็น ใช่ ไม่ใช่
9. โดยปกติแล้วคนในครอบครัวของท่านส่วนใหญ่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมาก ใช่ ไม่ใช่
10. ในครอบครัวของท่านมีกฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามน้อยมาก ใช่ ไม่ใช่
11. คนในครอบครัวของท่านให้ความสำคัญต่อกิจกรรมต่างๆ ในบ้านเป็นอย่างมาก ใช่ ไม่ใช่
12. เป็นการยากที่จะระงับกรณีพิพาทในครอบครัวของท่านโดยไม่เกิดความกระทบกระทั่งต่อผู้หนึ่งผู้ใด ใช่ ไม่ใช่
13. บางครั้ง เมื่อคนในครอบครัวของท่านโกรธ เขามักจะขว้างปาสิ่งของ ใช่ ไม่ใช่
14. เป็นการยากที่จะหาอะไรบางอย่าง เมื่อท่านต้องการในบ้านของท่าน ใช่ ไม่ใช่
15. ในบ้านของท่านมักมีสมาชิกคนใดคนหนึ่งที่จะเป็นผู้ตัดสินใจในปัญหาต่างๆ เพียงผู้เดียว เป็นส่วนใหญ่ ใช่ ไม่ใช่
16. ในครอบครัวของท่าน มีบรรยากาศและความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ใช่ ไม่ใช่
17. เมื่อมีปัญหาส่วนตัว คนในครอบครัวของท่านมักจะพูดคุยปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน ใช่ ไม่ใช่
18. คนในครอบครัวของท่านไม่ค่อยอารมณ์เสีย ใช่ ไม่ใช่
19. การตรงต่อเวลา เป็นเรื่องสำคัญในครอบครัวของท่าน ใช่ ไม่ใช่
20. การกระทำกิจกรรมต่างๆ ในบ้านของท่านมักมีกฎเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติที่แน่นอน ใช่ ไม่ใช่
21. คนในครอบครัวของท่าน มักจะไม่ชอบอาสาทำอะไร เมื่อบางสิ่งที่ต้องทำในบ้าน ใช่ ไม่ใช่
22. เมื่อคนในครอบครัวของท่าน คิดอยากจะทำอะไรก็มักจะทำโดยทันที ใช่ ไม่ใช่
23. คนในครอบครัวของท่านมักจะวิพากวิจารณ์ซึ่งกันและกันเสมอ ใช่ ไม่ใช่
24. คนในครอบครัวของท่านมักเปลี่ยนใจบ่อยๆ ใช่ ไม่ใช่
25. คนในครอบครัวของท่าน จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ใช่ ไม่ใช่
26. คนในครอบครัวของท่านช่วยส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างจริงจัง ใช่ ไม่ใช่
27. เมื่อท่านบ่นขึ้นมา บางคนในครอบครัวของท่านไม่สบายใจหรือเสียใจ ใช่ ไม่ใช่

28. คนในครอบครัวของท่านตบตีกัน เป็นบางครั้ง ใช่ ไม่ใช่
29. คนในบ้านของท่านดูแลความเรียบร้อยในห้องของตนดี ใช่ ไม่ใช่
30. ทุกคนในครอบครัวของท่านมีสิทธิเท่าเทียมกันในการตัดสินใจในครอบครัว ใช่ ไม่ใช่
31. ในครอบครัวของท่านมีความสามัคคีกันน้อยมาก ใช่ ไม่ใช่
32. ในครอบครัวของท่านมีการพูดถึงเรื่องการเงินหรือการใช้จ่ายอย่างเปิดเผย ใช่ ไม่ใช่
33. เมื่อมีเรื่องไม่ลงรอยหรือมีเรื่องขัดแย้งกันในครอบครัว คนในครอบครัวของท่านต่างพยายามที่จะทำให้มันผ่านไปอย่างสงบและเรียบร้อย ใช่ ไม่ใช่
34. บทบาทและหน้าที่ของแต่ละคนในครอบครัวของท่านถูกกำหนดอย่างชัดเจน ใช่ ไม่ใช่
35. คนในครอบครัวของท่านสามารถทำอะไรตามต้องการได้ ใช่ ไม่ใช่
36. คนในครอบครัวของท่าน เข้ากันได้ดี ใช่ ไม่ใช่
37. คนในครอบครัวของท่านมักจะระมัดระวังคำพูดของตน เมื่อพูดคุยกันในครอบครัว ใช่ ไม่ใช่
38. คนในครอบครัวของท่านมักจะพยายามชิงดีชิงเด่นกัน ใช่ ไม่ใช่
39. การเงินในครอบครัวของท่านไม่มีการจัดการดูแลอย่างรัดกุม ใช่ ไม่ใช่
40. กฎระเบียบต่างๆ ในบ้านของท่านมักจะยืดหยุ่นไม่ได้ ใช่ ไม่ใช่
41. คนในครอบครัวของท่านมีเวลาเอาใจใส่ซึ่งกันและกันมาก ใช่ ไม่ใช่
42. คนในครอบครัวของท่านมีเรื่องพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นประจำ ใช่ ไม่ใช่
43. ในครอบครัวของท่านการขึ้นเสียงดัง ไม่สามารถใช้ดึงดูความสนใจหรือเอาชนะผู้อื่นได้เลย ใช่ ไม่ใช่
44. ในครอบครัวของท่าน ถ้วน งาน ซาม อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้แล้วมักจะถูกล้างหลังอาหารทันทีเสมอ ใช่ ไม่ใช่
45. การหลบหนีการลงโทษหรือการถูกตำหนิทำได้ยากในครอบครัวของท่าน ใช่ ไม่ใช่

แบบสอบถามหมวดที่ 3 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู จำนวน 18 ข้อ

คำแนะนำในการตอบ

ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก แต่ละครอบครัวต่างก็มีการปฏิบัติแตกต่างกันออกไป จึงขอให้ท่านพิจารณาว่า ในสถานการณ์ต่อไปนี้ ท่านปฏิบัติตรงหรือใกล้เคียงกับข้อใดบ่อยที่สุดกับบุตรคนนี้ โดยขีด (/) ลงหน้าข้อความนั้น เพียงคำตอบเดียว

1. เมื่อถึงเวลารับประทานอาหารของลูก
  - ก. ลูกจะต้องรับประทานอาหารด้วยตนเองทุกครั้ง โดยไม่ช่วยเหลือ
  - ข. ให้ลูกรับประทานอาหารเอง โดยจะคอยช่วยเหลือเมื่อลูกต้องการ
  - ค. ท่าน พี่เลี้ยง หรือคนอื่นๆ เป็นคนป้อนให้แทบทุกครั้ง
  - ง. บ่อยให้รับประทานอาหารเอง โดยไม่คอยช่วยเหลือ

2. เมื่อลูกพยายามรับประทานอาหารด้วยตนเอง ท่านตอบสนองโดย
  - ก. พ่อหรือแม่จะป้อนให้เอง เพราะเกรงว่าลูกจะทำเลอะเทอะ
  - ข. ไม่ชม เพราะเกรงว่าลูกจะได้ใจ
  - ค. เฉยๆ เพราะปกติก็รับประทานเองอยู่แล้ว
  - ง. ชม หรือให้รางวัลเมื่อลูกทำเสร็จ
3. เมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร แล้วลูกไม่ยอมรับประทานด้วยตนเอง
  - ก. กระตุ้นให้รับประทานเอง
  - ข. ดุหรือตีแล้วสั่งให้รับประทานเองให้หมด
  - ค. เฉยๆ เตี้ยหวัดก็รับประทานเอง
  - ง. ป้อนให้เอง หรือให้พี่เลี้ยงป้อนให้
4. ในการรับประทานผลไม้ เช่น กัวย หรือ ส้ม
  - ก. ท่านหรือพี่เลี้ยง จะปอกให้แทบทุกครั้ง
  - ข. สนับสนุนให้ลูกปอกเอง ถ้าลูกต้องการจะปอก
  - ค. ให้ลูกปอกด้วยตนเองทุกครั้ง โดยไม่ช่วยเหลือ
  - ง. ลูกมักจะต้องปอกเอง เพราะท่านไม่มีเวลาทำให้
5. เมื่อลูกพยายามปอกกล้วยด้วยตนเอง ท่านตอบสนองโดย
  - ก. เฉยๆ เนื่องจากเห็นว่าลูกควรทำได้เองอยู่แล้ว
  - ข. ชมว่าลูกเก่งที่ปอกกล้วยด้วยตนเอง
  - ค. ไม่ค่อยได้สนใจในเรื่องนี้
  - ง. บอกลูกว่าคราวหลังอย่าปอกเอง เตี้ยหวัดเพื่อน
6. เมื่อลูกอยากรับประทานกล้วย แล้วไม่ยอมปอกกล้วยด้วยตนเอง
  - ก. ตำหนิหรือเปรียบเทียบกับเด็กอื่น แล้วให้ปอกเอง
  - ข. ปอกให้เอง หรือให้พี่เลี้ยงปอกให้
  - ค. เฉยๆ เตี้ยหวัดก็ปอกเอง
  - ง. พยายามกระตุ้นให้ลูกปอกเอง
7. เมื่อถึงเวลาอาบน้ำของลูก
  - ก. ท่านหรือพี่เลี้ยง เป็นผู้อาบน้ำให้แทบทุกครั้ง
  - ข. คอยกำกับให้ลูกอาบน้ำเอง โดยไม่ได้ลงมือช่วยเหลือ
  - ค. ลูกอาบน้ำเอง พ่อแม่ไม่ต้องช่วย
  - ง. ให้ลูกอาบน้ำด้วยตนเองเท่าที่ลูกทำได้ เช่น ถูสบู่
8. ขณะอาบน้ำเมื่อลูกจะถูสบู่ด้วยตนเอง ท่านตอบสนองโดย
  - ก. ชม แล้วสอนวิธีการถูให้ลูก
  - ข. เฉยๆ เนื่องจากลูกควรทำด้วยตนเองอยู่แล้ว

- ค. เฉยๆ เนื่องจากไม่ได้ใส่ใจในเรื่องนี้
- ง. ลูกเองไม่สะอาด แม่ หรือ พ่อ จะดูให้
9. เมื่อถึงเวลาอาบน้ำ แล้วลูกไม่ยอมอาบน้ำด้วยตนเอง
- ก. เฉยๆ เดี่ยวลูกก็อาบน้ำเอง
- ข. ตักเตือนบ้าน แล้วกระตุ้นให้อาบน้ำเอง
- ค. ดุหรือตีแล้วสั่งให้ไปอาบน้ำเอง
- ง. ไม่ว่าจะอะไร แล้วอาบน้ำให้เอง หรือให้พี่เลี้ยงอาบน้ำให้
10. เมื่อถึงเวลาแปรงฟันของลูก
- ก. ปลดปล่อยให้ลูกแปรงเอง โดยไม่ช่วยเหลือ
- ข. ให้ลูกแปรงด้วยตนเองทุกครั้ง โดยไม่มีข้อแม้
- ค. ท่านแปรงให้ลูกแทบทุกครั้ง เพราะเกรงว่าลูกจะทำไม่สะอาด
- ง. ชักชวนให้แปรงเอง โดยทำเป็นตัวอย่าง
11. เมื่อลูกพยายามแปรงฟันด้วยตนเอง ท่านตอบสนองโดย
- ก. ชม แล้วทำให้ดูเป็นตัวอย่าง
- ข. เฉยๆ เนื่องจากลูกแปรงฟันได้เองอยู่แล้ว
- ค. ไม่ชมเพราะการชมจะทำให้ลูกหลง
- ง. บอกลูกว่า ลูกยังแปรงเองไม่สะอาด แม่หรือพ่อ จะแปรงให้เอง
12. เมื่อถึงเวลาแปรงฟัน แล้วลูกไม่ยอมแปรงด้วยตนเอง
- ก. บอกลูกว่า ถ้าไม่แปรงฟันเองเดี๋ยวนี้ จะถูกทำโทษ
- ข. เฉยๆ ลูกจะแปรงหรือไม่แปรงก็ได้
- ค. แปรงให้เอง
- ง. ชักชวนให้แปรงเอง
13. ในการแต่งตัวของลูก
- ก. ปกติ ท่านหรือพี่เลี้ยงจะเป็นผู้แต่งตัวให้ลูกเอง
- ข. ปลดปล่อยให้ลูกแต่งตัวเอง โดยไม่ค่อยช่วยเหลือ
- ค. ลูกจะต้องแต่งตัวเองทุกครั้ง โดยท่านหรือพี่เลี้ยงจะคอยควบคุมอยู่ใกล้ๆ
- ง. ให้ลูกแต่งตัวเอง เมื่อลูกต้องการจะทำ
14. เมื่อลูกพยายามแต่งตัวด้วยตนเอง ท่านตอบสนองโดย
- ก. บอกลูกว่า แม่หรือพ่อ ภูมิใจที่ลูกแต่งตัวได้ด้วยตนเอง
- ข. ไม่จำเป็นต้องชมเพราะลูกต้องทำเองอยู่แล้ว
- ค. มีภาระมากจนไม่มีเวลาดูแลเรื่องนี้
- ง. บอกลูกว่า แม่หรือพ่อ จะแต่งตัวให้ดีกว่า

15. เมื่อลูกไม่ยอมช่วยเหลือตนเอง ในการแต่งตัวท่าน
- ไม่ว่าอะไร เพราะลูกรู้สึกแล้วแต่งตัวให้ลูกเอง
  - เฉยๆ สักครู่ลูกก็แต่งตัวเอง
  - พยายาม กระตุ้นให้ลูกทำเอง
  - ตำหนิแล้วสั่งให้แต่งตัวเองให้เรียบร้อย
16. ท่านฝึกให้ลูกไปปีสสาวะในที่ที่เหมาะสม (ในส้วม หรือกระโถน) โดย
- ปล่อยให้ลูกไปปีสสาวะเอง โดยไม่ช่วยเหลือ
  - บอกให้ลูกไปปีสสาวะในส้วมโดยคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อลูกต้องการ
  - ท่านหรือพี่เลี้ยง เป็นคนพาไปส้วมทุกครั้ง เมื่อลูกปวดปีสสาวะ
  - คอยกำกับให้ลูกไปปีสสาวะในห้องส้วมด้วยตนเองทุกครั้ง โดยไม่ช่วยเหลือ
17. เมื่อลูกไปปีสสาวะในที่ที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง
- บอกลูกว่าคราวหลังต้องบอกให้ท่าน หรือพี่เลี้ยง เป็นคนพาไป
  - ไม่แสดงท่าที่ชื่นชม เพราะเกรงว่าลูกจะได้ใจ
  - ชมว่าลูกเก่งที่สามารถไปปีสสาวะในที่ที่เหมาะสม
  - เฉยๆ เนื่องจากลูกทำได้เองอยู่แล้ว
18. เมื่อลูกไปปีสสาวะไม่ถูกที่หรือเล่นเพลินจนปล่อยให้ปีสสาวะราด
- ไม่ได้จัดการ เพราะไม่เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ
  - ไม่ว่าอะไร ทำความสะอาดแล้วเปลี่ยนกางเกงให้ลูก
  - ลงโทษโดยการตี แล้วให้เปลี่ยนกางเกงเอง
  - ตักเตือนว่าคราวหลังถ้าปวดให้ไปถ่ายในส้วม แล้วเปลี่ยนกางเกงให้

แบบสอบถามหมวดที่ 4 แบบสอบถาม พฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองของเด็ก จำนวน 11 ข้อ

คำแนะนำในการตอบ กรุณาประเมินว่าบุตรของท่านคนนี้แสดงพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองได้มากน้อยเพียงใดในชีวิตประจำวัน (เมื่ออยู่ที่บ้าน) โดยพิจารณาย้อนหลังไปในระยะเวลา 1 เดือน ที่ผ่านมามี ถ้ากิจกรรมดังกล่าวเกิดขึ้น 7 ครั้ง บุตรของท่านมีพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเอง

เกณฑ์การพิจารณาระดับพฤติกรรม

ในแต่ละกิจกรรมจะมีสถานการณต่างๆ ที่ประเมินใน 4 ระดับคือ .....

- เด็กทำได้ด้วยตนเองทุกครั้ง หรือแทบทุกครั้ง หมายถึง เด็กมีพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเองได้ 6-7 ครั้ง ใน 7 ครั้ง
- เด็กทำได้ด้วยตัวเองบ่อยครั้ง หมายถึง เด็กมีพฤติกรรมในการช่วยเหลือตนเองได้ 4-5 ครั้ง ใน 7 ครั้ง

- ค. เด็กทำได้ด้วยตนเองบางครั้ง หมายถึง เด็กมีพฤติกรรมในการช่วยเหลือตนเองได้ 1-3 ครั้ง
ใน 7 ครั้ง
- ง. เด็กไม่เคยทำได้ด้วยตนเอง หมายถึง เด็กไม่เคยแสดงพฤติกรรมในการช่วยเหลือตนเอง

แบบสอบถามพฤติกรรมความช่วยเหลือตนเองของเด็ก

กิจกรรมในการช่วยเหลือตนเองของเด็ก	ทำด้วยตนเอง แทบทุกครั้ง ก. 6-7 ครั้ง	ทำด้วยตนเอง เป็นบางครั้ง ข. 4-5 ครั้ง	ทำด้วยตนเอง เป็นบางครั้ง ค. 1-3 ครั้ง	ง. 0 ครั้ง
ลูกของท่านพยายามกระทำกิจกรรมต่อไปนี้ด้วยตนเองหรือไม่				
- การรับประทานอาหาร				
1. การรับประทานอาหารด้วยช้อน (อาจหกล้มเล็กน้อย)	.....	.....	.....	.....
2. การปอกกล้วย	.....	.....	.....	.....
3. การปอกส้ม	.....	.....	.....	.....
- การทำความสะอาดร่างกายและการแต่งตัว				
1. การล้างมือ (อาจยังทำได้ไม่สะอาด)	.....	.....	.....	.....
2. การล้างหน้า (อาจยังทำได้ไม่สะอาด)	.....	.....	.....	.....
3. การแปรงฟัน (อาจยังทำได้ไม่สะอาด)	.....	.....	.....	.....
4. การอาบน้ำ (อาจยังทำได้ไม่สะอาด)	.....	.....	.....	.....
5. การถอดเสื้อหรือกางเกง (เช่น ถอดชุดชั้นใน)	.....	.....	.....	.....
6. การสวมเสื้อหรือกางเกง (เช่น สวมชุดชั้นใน)	.....	.....	.....	.....
- การขับถ่าย				
1. ถ่ายอุจจาระได้ในที่ที่เหมาะสม (ท่านอาจต้องช่วยทำความสะอาดให้)	.....	.....	.....	.....
2. ถ่ายปัสสาวะได้ในที่ที่เหมาะสม (เวลากลางวัน)	.....	.....	.....	.....

แบบฟอร์มการคัดเลือกเด็กกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อสกุล เด็ก ..... วัน เดือน ปีเกิด .....

อายุ ..... ปี ..... เดือน

ศูนย์พัฒนาการเด็ก .....

วันที่ประเมินพัฒนาการ .....

บิดาและมารดาของเด็ก อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันกับเด็กหรือไม่

อยู่บ้านเดียวกัน อยู่คนละบ้าน อื่นๆ ระบุ .....

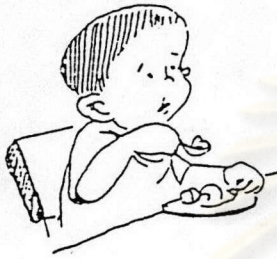
1. เด็กมีความพิการทางระบบประสาท หรือสมองหรือไม่ (เช่น บัญญาอ่อน ออทิสติก ลักษณะแขนลีบ
นั่งและเดินไม่ปกติ)
 ไม่มี มี ระบุ .....
2. เด็กมีความพิการในการได้ยิน หรือการพูดหรือไม่ (เช่น เป็นใบ้ หูหนวก)
 ไม่มี มี ระบุ .....
3. เด็กมีโรคเรื้อรัง หรือโรคประจำตัวหรือไม่
 ไม่มี มี ระบุ .....
4. เด็กเคยเจ็บป่วยรุนแรงในระยะ เวลา 1 เดือนที่ผ่านมาหรือไม่
 ไม่มี มี ระบุ .....
5. เด็กสามารถกระทำกิจกรรมต่อไปนี้ได้หรือไม่

กิจกรรมการช่วยเหลือตนเองของเด็ก	ผ่าน	ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
- รับประทานอาหารด้วยช้อน (อาจหกลดเล็กน้อย)			
- ปอกกล้วย			
- ปอกส้ม			
- ล้างมือ (อาจทำได้ไม่สะอาด)			
- ล้างหน้า (")			
- แปรงฟัน (")			
- อาบน้ำ (")			
- การถอดเสื้อหรือกางเกง เช่น ชุดชั้นใน			
- การสวมเสื้อหรือกางเกง เช่น ชุดชั้นใน			
- ถ่ายอุจจาระได้ในที่ที่เหมาะสม (อาจต้องช่วยทำความสะอาดให้)			
- ถ่ายอุจจาระได้ในที่ที่เหมาะสม (เวลากลางวัน)			

ดัชนีวัดพัฒนาการและการเจริญเติบโตด้านการช่วยเหลือตนเองของเด็ก

กินอาหารเองได้

วิธีทดสอบ ตามจากแม่หรือสังเกตเด็ก
การให้คะแนน ให้ผ่านถ้าเด็กกินอาหารได้เองอาจหกได้
เล็กน้อย โดยใช้

ก. ซ้อน

ข. ซ้อนส้อม

ค. มือ

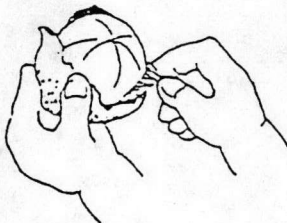
ง. ตะเกียบ

ปอกกล้วย

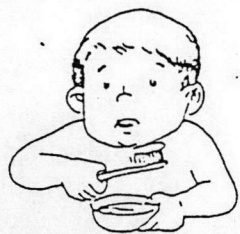
ปอกส้ม

วิธีทดสอบ ตามจากแม่
การให้คะแนน ให้ผ่านถ้าแม่ตอบว่าเด็กปอกกล้วยกินเอง
ได้

วิธีทดสอบ ตามจากแม่
การให้คะแนน ให้ผ่านถ้าแม่ตอบว่า เด็กปอกส้มเขียว
หวานได้เอง

ทำความสะอาดร่างกาย

ก. เปรงฟัน

วิธีทดสอบ
การให้คะแนน

ตามจากแม่ หรือสังเกตเด็ก
ให้ห่านดำเด็กทำความสะอาดร่างกาย
ได้ ไม่ว่าจะส่วนหนึ่งส่วนใด

ข. ล้างมือ

ค. ล้างหน้า

จ. ล้างก้น

ง. อาบน้ำ

ตอกเสื้อหรือกางเกง

วิธีทดสอบ
การให้คะแนน

ตามจากแม่ หรือสังเกตเด็ก
ให้ห่านดำเด็กตอกเสื้อหรือกางเกงได้
เอง

สวมเสื้อหรือกางเกง

วิธีทดสอบ   ตามจากแม่ หรือสังเกตเด็ก
 การให้คะแนน   ให้ผ่านถ้าเด็กสวมเสื้อหรือกางเกงได้
 เอง

สวมเสื้อ

สวมกางเกง

ถ่ายอุจจาระถูกที่

วิธีทดสอบ   ตามจากแม่
 การให้คะแนน   ให้ผ่านถ้าเด็กไปถ่ายอุจจาระในที่ที่เหมาะสมได้

ถ่ายปัสสาวะถูกที่

วิธีทดสอบ   ตามจากแม่
 การให้คะแนน   ให้ผ่านถ้าเด็ก ไปปัสสาวะในที่ที่เหมาะสม
 ได้ ในเวลากลางวัน